

A GYŰLÖLET-BESZÉDTŐL A TETTIG

PÁRATLAN OLDAL - LIII. évfolyam 33. szám, 2009. augusztus 14.

A cigányokról szóló internetes oldalakat böngészve feltűnik az állatvilágból merítő metaforák bősége. *Rikoltozó félmajmokról, vicsorgó gorillákról, [a nemzet testén élősködő] vérszívó piócákról van itt szó meg betegségterjesztő bacilusokról.*

A náci sajtó élt gyakran azzal az eszközzel, hogy félelmetes, undort keltő, járványt terjesztő állatok képét embercsoportokra vetítve keltett irántuk gyilkos indulatokat. A német *nemzet testét marcangoló ragadozók, a szellemet, kultúrát mételyező mikroorganizmusok, a zsákmányára karvalyként lecsapó fináncsőke* mind a zsidóság elleni gyűlölet felszítására alkalmas szókép volt. A gyakran hallott hasonlatok, metaforák alakítják a közgondolkodást: egyre többen kezdenek hitvány és félelmetes, nem emberi lényként gondolni az általuk jelölt csoportra. A következő lépés már könnyűnek is tűnhet: megszabadulni tőlük, bármi áron.

Ezt a gondolatmenetet zárja rövidre Hitler propagandaminisztere, Joseph Goebbels egy 1939 novemberéből származó naplójegyzetében. A lódzi gettóban tett látogatásáról ír: „Mindent alaposan megsemmisülünk. Ezek nem emberek már, ezek állatok. Ezért nem is humanitárius, hanem sebészi feladat a miénk. Vágni kell, mégpedig radikálisan, ha nem akarjuk, hogy egész Európa rámenjen a zsidó betegségre.”

A közelebbi múltból is vannak példák arra, hogy közegészségügyi feladatként utalnak egy népcsoport megsemmisítésére. 1994-ben, a ruandai véres zavargások kezdetén a helyi rádióban minden hutut felszólítottak a „csótányok” irtására. (Ez volt a tuszik gúnyneve.)

A szavakat tettek szokták követni. Magyarországon az utóbbi időben hat cigány vált merénylet áldozatává. Az elkövetők viselkedése alapján Finszter Géza, a neves kriminológus így következtet: *Nem tekintik embernek áldozataikat.*

A kör bezárult: a szó tetté vált.